

zondag 13 juli 2008 door Peter Winnen

Reflex

In de laatste minuten van Studio Sportzomer vroeg Mart Smeets aan Kai Reus of hij tijdens zijn coma ook de dingen gezien had waarover mensen soms spreken die uit de zone tussen leven en dood zijn teruggekeerd. Ik merkte aan Kai Reus dat hij geen prachtige tuinen had gezien, en geen genadevolle lichten. Zijn antwoord was kort: het is nog te vroeg daarover te praten. Juist door het niet uit te spreken maakte hij duidelijk hoe zwaar de revalidatie was verlopen, eigenlijk nog altijd is. Eerder in het programma had hij wel verteld over die merkwaardige wielreflex: zo snel mogelijk de fiets weer op. Hij kon er nu wel om lachen. De fiets op willen met een lichaam dat aan een kant de coördinatie kwijt was.

De tweede studiegast, Jos Benders, had als rondearts heel wat renners van het asfalt geraapt. Eerst is er de professionele reflex van de hulpverlener, zei hij. Later, nadat je de deur van de hotelkamer achter je hebt dichtgetrokken, de emotie, de verwerking. Bij de nog altijd gruwelijke archiefbeelden van Fabio Casartelli in foetushouding vertelde Benders wat hij dacht en voelde toen hij voor de rechtstreekse beelden had gezeten. Hij had vooral aan de familie van Casartelli moeten denken, die hetzelfde zag wat hij zag: een fatale afloop.

Ik heb Fabio Casartelli toen ook "rechtstreeks" zien sterven. En ik dacht hetzelfde wat Jos Benders dacht. Maar er gebeurde nog iets. Onder mijn voeten scheurde de aarde, wat uit de diepte opsteeg waren de zwaveldampen van de doodsangst. Vier jaar nadat ik uit het peloton was verdwenen was daar ineens de confrontatie met datgene waar wielrenners nooit over spreken, wat in de vuur van de strijd wordt weggestopt, gebagataliseerd, of gewoon ontkend- naakt en klein.

Dit is wielrennen ook: het fluisteren langs de afgrond, een flirt met de hardheid van asfalt, een reflex van het tijdelijke.